

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 24 päivänä tammikuuta 2023

104/2023

Laki

digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain (306/2019) 1 §:n 2 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 2 §:n 9 kohta, 3 §:n 1 momentin 5 kohdan ruotsinkielinen sanamuoto ja 6 kohta sekä 3 momentin 3 kohta, 9 §:n 2 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 momentti, 2 momentin 1 kohta, 3 kohdan ruotsinkielinen sanamuoto ja 5 kohta sekä 3 momentin 1 kohta, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 654/2021, uusi 10–15 kohta, 3 §:n 1 momenttiin uusi 7 kohta, lakiin uusi 3 a luku ja 12 §:n 2 momenttiin uusi 6 kohta seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

9) *aikasidonnaisella medially* ääntä, videokuvaa tai näiden yhdistelmää, johon voi sisältyä vuorovaikutusta;

10) *kuluttajalla* kuluttajansuojalain (38/1978) 1 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kuluttajaa;

11) *verkkokaupan palvelulla* digitaalista palvelua, jossa voidaan tehdä kuluttajansuojalain 6 luvun 7 §:ssä tarkoitettuja etämyyntisopimuksia;

12) *sähkökirjalla* teksti- tai graafisessa muodossa olevaa julkaisua, joka tarjotaan kuluttajalle tiedostona tai tiedostojen kokonaisuutena;

13) *henkilöliikennepalvelulla* liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 2 §:n 12 kohdassa tarkoitetuissa EU:n matkustajanoikeusasetuksissa tarkoitettujen liikennepalvelujen osana kuluttajalle tarjottavia digitaalisia palveluja;

14) *audiovisuaaliseen sisältöpalveluun pääsyn tarjoavalla palvelulla* sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 3 §:n 2 c kohdassa tarkoitettua palvelua;

15) *viestintäpalvelulla* sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 3 §:n 37 kohdassa tarkoitettua palvelua.

3 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan:

6) luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettujen luottolaitosten, maksulaitoslain (297/2010) 5 §:n 2 kohdassa tarkoitettujen maksulaitosten, sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen sijoitus-

tuspalveluyritysten, vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen vakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen vakuutusyhdistysten digitaalisiin palveluihin siltä osin kuin niiden tarkoituksena on tarjota palvelua yleisölle;

7) eräisiin digitaalisiin palveluihin siten kuin 3 a luvussa säädetään.

Tätä lakia ei sovelleta:

3) julkisen yleisradiotoiminnan harjoittajien digitaalisiin palveluihin siltä osin kuin palveluissa on kyse muista kuin audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoavista palveluista;

3 a luku

Eräiden digitaalisten palvelujen saavutettavuus

10 a §

Luvun soveltamisala

Tätä lukua sovelletaan ainoastaan:

1) henkilöliikennepalvelujen, sähkökirjojen ja verkkokauppojen palveluihin;

2) kuluttajansuojalain 7 tai 7 a luvun soveltamisalaan kuuluviin kuluttajaluottoihin, sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:n 1, 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin sijoituspalveluihin ja 2 luvun 3 §:n 1 momentin 1, 3, 4 ja 7 kohdassa tarkoitettuihin oheispalveluihin, maksupalvelulain (290/2010) 1 §:ssä tarkoitettuihin maksupalveluihin, luottolaitostoinnasta annetun lain 15 luvun 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettuihin perusmaksutiliin ja siihen liittyviin palveluihin sekä maksulaitoslain 5 §:n 6 a kohdassa tarkoitettuun sähköiseen rahaan niiltä osin kuin palvelua annetaan digitaalisessa muodossa kuluttajille; sekä

3) audiovisuaalisiin sisältöpalveluihin pääsyn tarjoaviin palveluihin ja viestintäpalveluihin siltä osin kuin niissä on kyse kuluttajille tarjottavista digitaalisista palveluista.

10 b §

Luvun soveltamisalan rajoitukset

Tätä lukua ei sovelleta digitaalisiin palveluihin, joita tuottavat eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista annetun lain (102/2023) 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettut mikroyritykset.

10 c §

Saavutettavuusvaatimukset eräille digitaalisille palveluille

Sen lisäksi, mitä 7 §:ssä säädetään, palveluntarjoajan on varmistettava, että sen tarjoamat digitaaliset palvelut täyttävät tässä pykälässä säädetyt lisävaatimukset. Lisävaatimukset, jotka ovat sellaisten tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882, jäljempänä *esteettömyysdirektiivi*, 15 artiklan nojalla annettujen yhdenmukaistettujen standardien tai niiden osien mukaisia, joiden viitetiedot on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jotka ovat Euroopan komission täytäntöönpanosäädöksissä säädettyjen teknisten eritelmien tai niiden osien mukaisia, on pidettävä niiden tässä pykälässä säädettyjen saavutettavuusvaatimusten mukaisina, jotka mainitut standardit, tekniset eritelmät tai niiden osat kattavat.

Palveluntarjoajan on annettava tietoa digitaalisen palvelun toiminnasta. Lisäksi 10 a §:n 2 kohdassa tarkoitettujen palveluiden tarjoamista koskevien tietojen on täytettävä

Euroopan neuvoston kieliä koskevan yhteisen eurooppalaisen viitekehyksen B2-taso ja sähkökirjoina tarjottavien digitaalisten palvelujen on oltava saavutettavia siten, että niitä voidaan käsitellä, lukea ja käyttää ja niissä voidaan navigoida. Palvelun ei tarvitse täyttää tässä pykälässä tarkoitettuja saavutettavuusvaatimuksia, jos tarjotaan vähintään yksi vaihtoehtoinen ja yhtä saavutettavaa käyttötapaa käyttäen palvelua noudattamalla toiminnallista suorituskykyä koskevia vaatimuksia. Viestintäpalveluihin ja audiovisuaaliseen sisältöpalveluun pääsyn tarjoavan palvelun osalta lisävaatimuksista sovelletaan, mitä sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 194 c ja 194 d §:ssä säädetään. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä lisävaatimuksista ja niiden soveltamisesta.

10 d §

Poikkeaminen saavutettavuusvaatimuksista

Palveluntarjoaja voi poiketa saavutettavuusvaatimuksista, jos se saavutettavuusarvioinnin perusteella pystyy osoittamaan, että saavutettavuusvaatimusten noudattaminen aiheuttaa sen digitaaliselle palvelulle 8 §:ssä tarkoitetun kohtuuttoman rasitteen tai sellaisen muutoksen, jonka seurauksena palvelun perusluonne muuttuisi perustavanlaatuisesti.

Arvio siitä, muodostaako saavutettavuusvaatimusten noudattaminen kohtuuttoman rasitteen palveluntarjoajalle, tehdään saavutettavuusvaatimusten noudattamisen kustannuksien suhteessa toiminta- ja pääomakustannuksiin ja saavutettavuusvaatimusten noudattamisen nettokustannusten suhteessa nettoliikevaihtoon sekä kustannus-hyötyarviona, jossa on otettava erityisesti huomioon vammaisten ihmisten tarpeet käyttää palvelua.

Saavutettavuusvaatimuksista ei kuitenkaan voi poiketa 8 §:ssä säädetyn nojalla, jos palveluntarjoaja saa omiin varoihinsa kuulumattomista julkisista tai yksityisistä lähteistä rahoitusta, jota myönnetään saavutettavuuden parantamiseen.

10 e §

Menettelyt saavutettavuusvaatimuksista poikkeamiseksi

Palveluntarjoajan, joka poikkeaa saavutettavuusvaatimuksista 10 d §:n nojalla, on ilmoitettava poikkeamista koskevat tiedot valvontaviranomaiselle. Tällöin palveluntarjoajan on:

- 1) dokumentoitava arvio;
- 2) toimitettava arvio pyynnöstä valvontaviranomaiselle;
- 3) säilytettävä dokumentoitu arvio viiden vuoden ajan siitä, kun se on viimeksi tarjonut digitaalista palvelua.

Arvio siitä, muodostavatko saavutettavuusvaatimukset kohtuuttoman rasitteen, tulee tehdä uudelleen:

- 1) muutettaessa digitaalisen palvelun sisältöä;
- 2) valvontaviranomaisen pyynnöstä; tai
- 3) vähintään viiden vuoden välein.

10 f §

Tietojen antaminen digitaalisen palvelun saavutettavuusvaatimusten täyttämistä

Palveluntarjoajan on 9 §:ssä säädetyn lisäksi julkaistava saavutettavuusselosteella yleinen kuvaus digitaalisesta palvelusta sekä selvitys siitä, miten digitaalinen palvelu täyttää esteettömyysdirektiivissä säädetty lisävaatimukset.

104/2023

10 g §

Digitaalisen palvelun saavutettavuuspuutteista ilmoittaminen

Jos digitaalinen palvelu ei täytä saavutettavuusvaatimuksia, palveluntarjoajan on ilmoitettava puutteista ja korjaavista toimenpiteistä valvontaviranomaiselle.

11 §

Saavutettavuuskantelu ja -selvityspyyntö

Jokaisella on oikeus tehdä saavutettavuuskantelu valvontaviranomaiselle palveluntarjoajasta, joka ei ole noudattanut 3 tai 3 a luvussa säädettyjä vaatimuksia ja velvollisuuksia. Saavutettavuuskantelun käsittelyyn sovelletaan hallintolain (434/2003) 8 a luvussa säädettyjä hallintokantelua koskevia säännöksiä.

12 §

Valvontaviranomainen, sen tehtävät ja toimivalta

Tämän lain mukaisena valvontaviranomaisena toimii Etelä-Suomen aluehallintovirasto, joka valvoo 3 ja 3 a luvussa säädettyjen velvollisuuksien ja vaatimusten noudattamista.

Valvontaviranomaisen tehtävänä on:

1) antaa yleistä ohjausta ja neuvontaa 3 ja 3 a luvussa säädettyjen vaatimusten, velvollisuuksien ja oikeuksien toteuttamisesta;

5) raportoida valvonnan tuloksista Euroopan komissiolle saavutettavuusdirektiivin 8 artiklan 4 kohdassa säädetyllä tavalla;

6) valvoa ja tarkastaa, että 3 a luvussa säädettyjä vaatimuksia on noudatettu.

Valvontaviranomainen voi määrätä:

1) 2 momentin 3 ja 6 kohdan tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan palveluntarjoajan saattamaan kohtuullisessa määräajassa digitaalisen palvelun vastaamaan 3 ja 3 a luvussa säädettyjä vaatimuksia;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2023.

Tämän lain 3 a lukua sovelletaan 28 päivästä kesäkuuta 2025. Tämän lain 3 a luvun soveltamisalaan kuuluvista palveluista tehtyjä palvelusopimuksia, jotka on tehty ennen 28 päivää kesäkuuta 2025, voidaan jatkaa entisellään, kunnes niiden voimassaolo päättyy, mutta ei kuitenkaan pidempään kuin viisi vuotta mainitusta päivämäärästä. Tämän lain 3 a lukua ei sovelleta sellaisiin verkkosivustojen ja mobiilisovellusten sisältöihin, jotka on arkistoitu ennen 28 päivää kesäkuuta 2025.

Tämän lain 3 a lukua ei sovelleta valmiiksi tallennettuun aikasidonnaiseen mediaan, joka on julkaistu ennen 28 päivää kesäkuuta 2025.

Tämän lain 3 a lukua ei sovelleta sellaisiin verkkosivustoissa ja mobiilisovelluksissa oleviin toimisto-ohjelmien tiedostoihin, jotka on julkaistu ennen 28 päivää kesäkuuta 2025.

104/2023

Helsingissä 19.1.2023

Tasavallan Presidentti
Sauli Niinistö

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru